

Tartalomjegyzék

Bevezetés	9
1. Algoritmikus problémák megoldása	12
1.1. A feladattól a modellig	14
1.1.1. Közlekedési lámpák ütemezése	14
1.1.2. Arthur király civilizációs törekvései	16
1.2. Algoritmusok	18
1.2.1. Szuperforrás keresése	18
1.2.2. Hosszú egészek párhuzamos összeadása	21
2. Rendezés	25
2.1. Keresés rendezett halmazban	27
2.2. Összehasonlítás alapú rendező módszerek	29
2.2.1. Buborék-rendezés	30
2.2.2. Beszúrásos rendezés	31
2.2.3. Egy alsó becslés	33
2.2.4. Összefésüléssel rendezés	35
2.2.5. A kupac adatszerkezet és a kupacos rendezés	37
2.2.6. Gyorsrendezés	42
2.2.7. A k -edik elem kiválasztása	44
2.3. Kulcsmanipulációs rendezések	46
2.3.1. Ládarendezés (binsort)	47
2.3.2. Radix rendezés	48
2.4. A Batchter-féle páros-páratlan összefésülés	50
2.5. Külső táruk tartalmának rendezése	51
2.5.1. Összefésüléssel rendezés külső tárukon	52
3. Keresőfák	57
3.1. Bináris fák	58

3.2.	Bináris keresőfák, naiv algoritmusok	60
3.3.	2-3-fák	64
3.4.	B -fák	69
3.5.	AVL-fák	71
3.6.	További megjegyzések kiegyensúlyozott fákról	77
3.7.	Egy önszervező megoldás: az S -fák	80
3.8.	Szófák	83
4.	Hash-elés és szekvenciális keresés	86
4.1.	A hash-elés alapjai	87
4.1.1.	Vödrös hash-elés	88
4.1.2.	Nyitott címzés	90
4.2.	Hash-függvények	95
4.3.	Hash-elés kontra keresőfák	98
4.4.	Szekvenciális keresés	99
5.	Információtömörítés	102
5.1.	A Huffman-kód	102
5.2.	A Lempel–Ziv–Welch-módszer	106
6.	Gráfalgoritmusok	110
6.1.	Bevezetés	110
6.1.1.	Alapfogalmak, jelölések	111
6.1.2.	Gráfok ábrázolásai	113
6.2.	A legrövidebb utak problémája (egy forrásból)	115
6.2.1.	Dijkstra módszere	116
6.2.2.	A Bellman—Ford-módszer	120
6.3.	Floyd módszere az összes csúcspár közötti távolság meghatározására	122
6.3.1.	Floyd módszere	123
6.3.2.	Tranzitív lezárás	125
6.3.3.	Egy alkalmazás: centrum keresése irányított gráfban	126
6.4.	Mélységi bejárás	127
6.4.1.	Irányított gráfok mélységi bejárása	128
6.4.2.	Irányított körmentes gráfok (DAG-ok)	135
6.4.3.	Erősen összefüggő (erős) komponensek	141
6.4.4.	Irányítatlan gráfok mélységi bejárása	144
6.5.	A szélességi bejárás	146
6.6.	Minimális költségű feszítőfák	151
6.6.1.	Prim módszere	156
6.6.2.	Kruskal módszere	160

6.6.3.	Az UNIÓ-HOLVAN adatszerkezet	162
6.6.4.	Megjegyzések	166
6.7.	Maximális párosítás páros gráfokban	167
6.7.1.	A magyar módszer	168
6.8.	Maximális folyamok hálózatokban	171
6.8.1.	Kapcsolat a minimális vágással: a Ford–Fulkerson-tétel . . .	174
6.8.2.	A Ford–Fulkerson-algoritmus	178
6.8.3.	Edmonds–Karp és Dinic algoritmusai	179
6.8.4.	Alkalmazások	183
7.	Turing-gépek	190
7.1.	A Turing-gép fogalma	191
7.2.	Idő- és tárigény	197
7.3.	Néhány szimuláció	198
7.4.	A kiszámíthatóság alapfogalmai	202
7.5.	Az univerzális Turing-gép	205
7.6.	Alapvető kiszámíthatatlansági tételek	208
7.6.1.	A diagonális nyelv – egy nem rekurzív felsorolható nyelv	208
7.6.2.	Az univerzális nyelv – egy rekurzív felsorolható, de nem rekurzív nyelv	209
7.7.	Összefüggések a kiszámíthatósági fogalmak között	210
7.7.1.	Rekurzivitás és rekurzív felsorolhatóság	211
7.7.2.	Függvények és halmazok (nyelvek)	213
7.8.	További eldönthetetlen problémák	215
7.8.1.	A Megállási probléma (Halting problem)	216
7.8.2.	Hilbert 10. problémája	217
7.8.3.	A Dominóprobléma	222
7.8.4.	Post megfeleltetési problémája	226
7.8.5.	Egy nyitott kérdés: a kongruens számok felismerése . . .	227
7.9.	Kolmogorov-bonyolultság	229
7.10.	A közvetlen elérésű gép (RAM)	239
8.	Az NP nyelvosztály	246
8.1.	Idő- és tárkorlátok	247
8.2.	Tár-idő-tétel, nevezetes nyelvosztályok	250
8.3.	Nemdeterminisztikus Turing-gépek; az NP nyelvosztály	255
8.4.	Néhány NP-beli nyelv	262
8.4.1.	3 színnel színezhető gráfok	262
8.4.2.	Hamilton-körrel rendelkező gráfok	262
8.4.3.	Síkba rajzolható gráfok	263

8.4.4.	A prímszámok nyelve	265
8.4.5.	A felismerés és a keresés kapcsolata (prímtényező felbon- tás)	266
8.5.	Karp-redukció, NP-teljesség	268
8.6.	A SAT nyelv és a Cook–Levin-tétel	272
8.7.	További NP-teljes feladatok	275
8.7.1.	Konjunktív normálformájú formulák kielégíthezősége és a 3-SAT	276
8.7.2.	3 színnel színezhető gráfok	278
8.7.3.	Maximális méretű független pontrendszer gráfokban	280
8.7.4.	A 3 dimenziós házasítás és az X3C feladat	282
8.7.5.	Hamilton-kört tartalmazó gráfok és az Utazó ügynök prob- léma	285
8.7.6.	A Hátizsák feladat és néhány más rokon probléma	289
8.7.7.	Lineáris programozás	292
8.7.8.	Minimális késésszámú ütemezés	296
9.	Néhány általános algoritmus-tervezési módszer	297
9.1.	Elágazás és korlátozás	299
9.2.	Dinamikus programozás	302
9.3.	Közelítő algoritmusok	305
9.4.	Véletlent használó módszerek	310
9.4.1.	Az RP nyelvosztály	314
9.4.2.	Prímtesztelés	316
9.4.3.	Nagy prímszám keresése	320
9.5.	Prekondicionálás	321
10.	Nyilvános kulcsú titkosítások	328
10.1.	Kriptográfia - a titkosítások tudománya	328
10.2.	Nyilvános kulcsú kriptográfia	331
10.3.	A Rivest–Shamir–Adleman- (RSA-) kód	332
	Tárgymutató	336